

νος ἀπὸ τὸ διοτήμερο πρέξιμό του, γιατί νά ξαναρχίσῃ πάλιν αὔριο πρωτ-πρωτ μὲ τὴ δροσιά τὸ ταχτικό του δρομολόγιο.

Κατέβηκα τὸ βράδυ κεῖνο στὸ γιαλὸ μὲ κάποια
μυστικὰ χαρά . . . Δὲ σὲ βοῆκα . . . Στάθηκα δλόρ-
θος καὶ γύρισα θολὰ πιὰ τώρα ἀπ' τὸν καημὸ τὰ
μάτια μου. Αχ ! δὲ σ' είδα . . Κάθισα στὰ φύκια
πάνω στὴν ἀκρογιαλίσκι εἵριξα μακρίδε τὸ μαυρι-
σμένο μυνὶ τὸ μάτι στὴ θάλασσα ποὺ ἔχυτε ἀπ' τὴν
δλοήμερη τοῦ ήλιου ζεστασιά. Οἱ νυχτερίδες ἀρχίσα-
νε νὰ φτερουγίζουν γύρω μου, δ ἀστραφτερὸς γιαλές
ποὺ εἴταιν γαλάζιος καὶ ἀτάραχτος ἀρχισε νὰ κάνη
ζαρωμάδες καὶ ἀφρούς, δ μπάτης δλοένα ἐπαιρνε
ἀπάνω του. Μοῦ φάνηκε πώς ἄκουσα περπατηξίσ.
"Αχ ! γελάστηκα . . δὲν εἴταιν . . λίγο παρά πέρχ
σφύριζε δ ἀγέρας ἀνάμεσα στὶς καλαμιές ποὺ εἴταιν
δλοτρόγυρος σ' ἓνα δρυμητικὸ ποτάμι. Δὲν ἀπατή-
θηκα . . .

Δέν είταν μοναχή ὁ μπάτης που λυγόσε τις θεραπετικορρεὲς καὶ βούγολογοῦσε μὲς στὶς κουφάλες καὶ χάνουνταν μασκρία μὲ μουγκοτάχ, είταν καὶ τὸ βουητὸ ποῦθγαζε δλόενα τὸ ποδόγυρο τοῦ φουστανιῶν σου που σέρνουνταν στὴ γῆς καὶ τῆς λαορᾶς περπατηνῖαις σου τὸ φούρ.. φούρ..

Kαὶ τὴν ὥρα κείνη ἀκόμα τὴν ζέγασε;

Θυμάτσαι ὅταν τρεχότος σ' ἄρπαξα καὶ σέσφιξα
στὰ στήθια μου, μὰ γερὰ, πολὺ γερὰ στὰ πονεμέ-
να μου τὰ στήθια, καὶ μὲ γλυκόλαδο φωνὴ στ' αὐ-
τιά σου μέσα τραγουδοῦσα

*Ἔχεις μαῦρα μάτια
καὶ ξανθὰ μαλλιά
ἀν ποτὲ δὲ χάσω
θὲ νὰ μὴ ζήσω πιά!..

Θυμᾶσαι καὶ κάτι οὐλο ποῦ σοῦ εἴπα ; Σοῦδει-
ξα κάποιο ποτάμῳ κεῖ κοντὲ ποὺ κατέβαινε δρυητικὸ
μὲ μουγκρητὸ καὶ βοητὸ κι' ἀφρισμένους καταράχτες
καὶ σοῦπα ;

«Τὸ γεφύρι αὐτὸν ποὺ περνοῦνε ἡπό τονα μι ρος στᾶλλο, τὸ θλέπεις;» Δὲ μίλησες. «Τὸ γεφύρι αὐτὸν μοιάζει μὲ τὴν ἀγάπην ποὺ τὴν μιὲ καρδιὰ ἐνώνει μὲ τὴν ἄλλην. 'Απ' τὴν μιὰ μόνο τὴν μεριὰ τὰ ξύλα ἀλαιρυάφουν, τὸ γεφύρι κρημνίζεται καὶ φέρνεται μὲ τὸ θρηητικὸ ποτάμι καὶ μεῖζούς διαβάτες του κάτω κεῖ στὸν τάφο δύλων τῶν νερῶν τῆς γῆς. 'Απ' τοὺς δύο μας δὲ ἔνας ἄμα μακρυθῆ ἡ ἀγάπη, μας θὰ μαραθῆ, ἡ φωτιὰ ποὺ καίγει μέσα μας θὰ σεύσῃ.» Τὰ ξέχασες κι' αὐτά;

Θυμάσαι τί μου είπες; Ήταν ἔρχοστούμε δῶ για
ἔρωτα παντοτεινό. Τὸν ὄρκο τὸν κάναμε. Μὰ σὺ,
ἀπιστη, τονὲ πάτησες. Τὸ λόγο σου δὲ βάσταξες. Τὰ
βαρυάναστενάγματά μου δὲν ἔρχουνται. Βαθειά μὲς
στὴν καρδιά σου σὰ φίδια φαρμακεψά;

"Απίστη! Τὰ μάγουλά σου εἶναι λερωμένα ἀκόμα
μὲν ἀπ' τὰ φιλήματά μου μὲ λέρες πού μὲ νερὸν καὶ
μὲ σαπονὶ δὲ βγαίνουν, πούν φτάνουν βαθεῖα ἵσια μὲ
τὴν χαρδὶα, ποῦνται γραψμένες μὲς στὰ μάτια σου
καὶ τὶς διαβαζὲς δὲ κόσμος.

"Απιστη ! Τίς φεγγαρόφωτες τίς νύχτες πού ξε-
νυχτάς σ' ἀλλονοῦ τὴν ἀγκαλιὰ, δὲν ἔρχεται κανένα
πουλί, καμία κουκουβάγια παρθελή, νὰ γεμίσῃ μὲ
τὶς τρομαχτικὲς φωνὲς τῆς τὸν ἀγέρα, νὰ σοῦ θυμίσῃ
τὴ πρώτη μας συνάντηση καὶ νὰ σὲ κάνῃ νὰ πεταχ-
τῆς ἀπ' αὐτευνοῦ τὴν ἀγκαλιά ; . . .

Τώρα ἔρχεται στὸ νῦ μου . . Σὰν ξεχάσῃς τὴν μυρωδίαν θὰ ξεχάσῃς καὶ τὴν ἀγάπην μου. Μαράθη-
κε τὸ τραγούδιον σου . . , η μυρωδία του χάθηκε

γιατί καὶ ἡ ἀγάπη σου ἀλλοῦ πέτυξε . . . μὲ τὴν
μυρωδιὰν πούνθαζε τότες τὴν θυμοῦμα· τὴν ἀγάπην
σου μόνο ξέχασα, τὰ ὄντερά μου δὲν ἀγκάλιασα, κού-
φιες εἶταν οἱ λαυτάρες μου.

Τὰ μάτια μου πονέσανε····· φωνή μου βράχυνασε
τὸ πρόσωπό μου χλέψιασε· τὸ στόμα μου πιὰ δί-
θυκε . . .

Παπάδο (Γέρας)
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΦΛΙΩΤΗΣ

MEPIKA

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

[•] Απάντηση στὸ Πολιτικὸ Ιούλιον τοῦ κ. Θ.

Μόναχο 24)7 Οχτώβρη 1906.

Ἄξιότερε Κύοιε Διευθυντὴ τοῦ Νομᾶ.

στήν Ἀθένα

Μὲ μεγάλη εύχαριστηση βλέπω πώς δ Νουμάδες
ἀρχινάει νὰ δημοσιεύῃ ἀπὸ τὸ φύλλο 211 τὰ πο-
λιτικὰ γράμματα τοῦ κ. Θ. Τέτοιου εἰδόους γράμ-
ματα χρειάζονται σὲ στιγμὴ ποὺ τὸ ἔθνος μας βρί-
σκεται σὰ βάρκα ἀκυβέρνητη στὴν ἀγριεμένη σημε-
ρινὴ πολιτικὴ θάλασσα

Ειχωρίζουν τοῦτα ἀπὸ τὰ συνηθισμένα ἄρθρα ποὺ γράφουν οἱ φίλοι μας συντάχτες τῶν ἀθηναϊκῶν ἐρημερίδων, ποὺ τόσο καλά τοὺς περίγραψε στὸν ἄριθ. 209 τοῦ Νουμᾶς δ ΔΙΟΝΥΣΙΑΚΟΣ. Καθὼς πολὺ σωστὰ λέει δ κ. Θ. ἡ κακοδικίμονία τοῦ ἔθνους ὀφείλεται στὴ δῆθεν ἀνώτερη τάξη. Λέω δῆθεν ἀνώτερη τάξη γιατὶ δὲν ἔχει οὔτε οἰκογενειακὴ παράδοση, οὔτε ὅμως κ' ἔθνική. Οἱ ἀνθρώποι ποὺ ἀποτελοῦν τὴν καθὼς εἶπα δῆθεν ἀνώτερη τάξη δὲν ἔχουν οἰκογενειακὴ παράδοση γιατὶ! ντρέπονται! γιατὶ τὴ λαϊκὴ τοὺς καταγωγὴν, τὸ ὄντος: καὶ τὴ βράκα τοῦ πατέρερχ τοὺς ποὺ δὲν εἴταν ντιστεγγέ. — Μὴ γνωρίζοντας πώς πρέπει νὰ πρωτεύῃ ἡ ἡθικὴ μόρφωση τῆς διανοητικῆς, ἀναβαίνοντας τὴν κοινωνικὴ βαθμίδα, συγκεντρώνουν ὅλη τους τὴν φροντίδα στὸ πῶς νὰ ἔρονται νὰ φέρονται στὰ σαλόνια. Μὲ τίτους ἐπιπόλαιη ἀνατροφὴ διστυχῶς ρόνι χαραχτήρας δὲ σχηματίζουν.

Ἐθυκὴ παράδοση δὲν ἔχει ἡ ἀνώτερη τάξη,
καθὼς ἀρχίζει νὰ μήν ἔχῃ κι' ὁ λαός μας, γιατὶ μὲ
τὸν ἐναποροῦ ποὺ λαβαίνουμε καὶ μὲ τὴν ἀγωγὴ¹
ποὺ οἱ δάσκαλοι δίνουν στὰ σκολειά μας καὶ μ' ὅλη
τὴ σοφία ποὺ μαθαίνουμε, λησμονοῦμε τὸ τοῦ 'Α-
ριστοτέλη:

Εύγενες μὲν τὸ ἐξ ἀγαθοῦ γένους, γενναῖον δὲ τὸ μὴ ἐξιστάμενον ἐκ τῆς ἑαυτοῦ φύσεως.

Τὸ σύστημα αὐτὸ τῆς ἀνατροφῆς ἀρχὶς νὰ δίνεται στὸ ἔθνος μας στοὺς χρόνους τῆς ἀπὸ τοὺς φράγκους κατάχτησης τῆς Πόλης, ἀπὸ τὸ 1206 δηλαδὴ. Μὲ τέτοια ἀνατροφὴν ντρεπότανε τὸ ψωμιό-πουλο τὴ γλῶσσα του καθὼς καὶ τὴν πατρίδα του, καὶ ἐπειδὴ πολὺ ὄλγα σκολειά εἶταν τότε, λίγοι εἶτανε κεῖνοι ποὺ λάβαιναν τέτοια ἀνατροφὴν κ' ἔτσι λίγοι εἶταν ἔκεινοι ποὺ ντρεπόντανε τὴν πατρίδα τους καὶ τὴ γλῶσσαյτους. Ἄλλαξ ἂν καὶ λίγοι, ἀρκετοὶ εἶταν γιὰ νὰ φτιάσουν τὴν καθαρεύουσα. Σήμερα μὲ τόση πρόοδο ἐπρόσθιε καὶ τὸ ὥραιο σύστημα τῆς ἀνατροφῆς μας καὶ ἀποτέλεσμα τῆς τελειοποίησης εἶναι πώς τὸ πατεῖ ποὺ λαβάλνει τέτοια

άγωγή οὔτε τὸν τόπο του μπορεῖ ν' ἀγαπήσῃ καὶ πολὺ λιγώτερο νάχη κανένα ιδανικό για τὴν ταλαίπωρη πατρίδα του. Καὶ σήμερα καθὼς καὶ τὸ 1206 μαθαίνεις ὁ μαθητής νὰ ντρέπεται πού ἐγήκει σὲ τέτοιο μικρὸ ἔθνερι ποὺ καὶ τὸ σιχαλνεται. "Ετεις σιχαλνεται καὶ τοὺς δμόδεθνους του ποὺ τοὺς περιφρονεῖ καὶ πρὸς τοὺς δρπίους δυσπιστεῖ, καὶ ἀμα εἶναι στὸ ἑξατερικὸ τοὺς ἀποφεύγει. Μὲ τέτοια ἀνατροφὴ καυχέται ποὺ δὲν ἔχει ἐλληνικὴ ἀνατροφὴ πολὺ λιγώτερο ρωμαϊκή, ἀλλὰ εύφωπαική, πραγματικῶς ὅμως ἔχει φραγκολεβαντίνικη χωρὶς νὰ ξέρῃ ποὺ ἔκεινους ποὺ λαβαλνουν τέτοια ἀνατροφὴ τοὺς περιφρογοῦν καὶ τοὺς λένε ποντίκα.

Τέτοια ἀνατροφὴ δὲν μπορεῖ νὲ σχηματίσῃ παρὰ ἀνθρώπους διεφθαρμένους χωρὶς κανένα αἰστήμα μὲ φοβερὸ ἐγγένειο ποὺ δὲ μποροῦν ν' ἀποβλέπουν παρὰ στὸ ἀτομικὸ συμφέρο. Τέτοιοι εἶναι οἱ πολιτευόμενοι μας μὲ μερικὲς ἔξαρσεσ. Ἐξαρπεῖται κι' ὁ φίλος ἀναγνώστης. Γι' αὐτὸ πάμε κατὰ διαβόλου. Μὲ τέτοια ἀνατροφὴ δὲ λαός μας ἀπόρχτησε κ' ἔνα δεύτερο Θεὸν κ' ἔτσι ἔχει δυὸ Θεούς. Τὸν ἔνα τὸν πραγματικὸ, τὸν "Ψυστο, τὸν βλαστηματικὸν καὶ τὸν βρίζει κάθε ὥρα καὶ στιγμὴ, τὸν ἄλλον ὃγι μόνον τὸν σέβεται, τὸν θαυματεῖ, τὸν φοβεῖται καὶ τὸν λατρεύει, ἀλλὰ δέχεται δὲ τι κι' ἂν τοῦ ἔρθη ἀπ' αὐτὸν ὅσο κακὸ καὶ βρώμικο πράμα κι' ἂν εἴναι. Ο δεύτερος τοῦτος Θεός είναι ἡ Εὐρώπη. Κ' ἔτσι λοιπὸν ντρεπόμαστε τὸν ἑαυτό μας, τὸ ἔθνος μας, τὴν οἰκογένειά μας, τὸνομά μας, τὴν ὑπαρξὴν μας. Γι' αὐτὸ σὰ μιὰ τάξη μεσιτῶν (ποὺ είναι περιττὸ νὰ καθορίσω) ἔξαρσιν ζόμαστε μπρὸς στὸν εὐρωπαϊκὸ ποὺ μᾶς περιφρονεῖ κι' ἀς εἴναι τοῦτος ἀγύρτης, τυχοδιώχτης ἢ καὶ λάτι γειρότερο. Βλέπουμε πῶς ἀλλάζουνε τονομά μας γιατὶ θαρροῦμε πιὸ εὐγενικὸ νῦχη κανένας φραντζέζικο ἢ ἐγγλέζικο δηνομα. Δυστυχῶς αὐτὸ γίνεται καὶ στὴν τάξη ἑκείνη ποὺ ἀνάλαβε νὰ ποδηγετήσῃ τὸ ἔθνος, στοὺς φημεριδογράφους δηλαδή, ποὺ νομίζουν, φάίνεται, πώς γίνονται λιγάτερο ἐπιπόλαιοι ἢ λιγάτερο ἀγράμματοι ἢ νοογράψουν τὸ ἔρθρο τους μ' ἔνα ξενικὸ δηνομα. Κ' ἔτσι Βλέπουμε τὸ Γιάννη Μπακαλίδη νὰ λέγεται καὶ νὰ υπογράφεται. Τζὸν Γκρόσερσον καὶ τὴν ἀδερφὴ του Μαδεμοσάζελ Βιλγεζελμίνα, Σόνια κλπ. κλπ. Σιγκινόμαστε τὸν τόπο μας, καὶ ἔμα μπορέσουμε νὰ τὸ κατορθώσουμε φεύγοντες γιὰ τὴν Ἀθήνα καὶ πρὸ πάντων γιὰ τὴν Εὐρώπη δην. ἀν δὲν

καταφέρουμε νὰ περάσουμε γιὰ ξένοι, χποφεύγουμε
ὅσο μποροῦμε νὰ ποῦμε πώς είμαστε ρωμιοί. Μὲ
τέτοια εύρωπατικὴ ἡ μᾶλλον φραγκολεβαντίνικη ἀνα-
τροφὴ καὶ μὲ τέτοιο δεύτερο Θεὸ παραδίδουμε
ὅτι ἔχουμε καὶ δὲν ἔχουμε στὶς «Βύρωπες» τόσο
στὴν ἐσωτερικὴ πολιτικὴ (δημόσια ἔργα, τράπ, κλπ.
κλπ.) δύο καὶ στὴν ἐξωτερική. «Ἄλλα γιὰ τοῦτα
κατόπιν. Σὰν τὰ νόθα ἡ μούλικα στόρφανοτρόφειο,
μαθαίνουμε πολλὰ πράματα μὲ δὲ μαθαίνουμε τί-
ποτις γιὰ τὸν πατέρχ μας καὶ τὴ μάννα μας. Μπο-
ρεῖ τὸ μυαλό μας νὰ ναιτι παχαγιομισμένο μὲ γνῶσες,
ἀλλὰ βίβαια ποὺ καὶ ἡ ψυχὴ μας εἶναι παραγομι-
σμένη ἀπὸ πίκρες ποὺ ἀνήκουνε στὸ μικρὸ τοῦτο
ἴθινόριο, στὸ βρωμαρωματικὸ ὅπως λέει καὶ παναλα-
βαίνει ὁ κάθε δημοδιδάσκαλος, ὁ κάθε ὑπάλληλος
ποὺ ἔχει ἀπὸ πάνου ἀπὸ τὸ κεφάλι του τὸ σπαθὶ¹
τοῦ Δαμοκλῆ ποὺ ὁ κάθε παλιοτραμποῦκος, ὁ κάθε
παλιοβουλευτὴς βαστάει. Πῶς εἶναι δυνατὸ νέχουμε
χαραχτῆρα, ν' ἀγαποῦμε τὴν πατρίδα μας; ν' ἀ-
γαποῦμε τὸ λαό μας ποὺ κανένας μας δὲ γνωρίζει;
Μὲ τέτοια φραγκολεβαντίνικη ἀνατροφὴ δὲν μπορεῖ

νὰ γίνῃ κανεὶς μας παρὰ τὰν τοὺς πολιτευομένους μας ποὺ μᾶς ἔφεραν στὴ σημερινὴ κατάσταση, οἱ ἀναθεματισμένοι κι' ἡ τοὺς λέμε κι' ἀειμνήστους. 'Τπάρχουν κι' ἐξαίρεσες· κι' ἐλπίζουμε τούλαχιστον.

★

'Ο κ. Θ. ἀποδίδει τὴ σημερινὴ κακοδαιμονία καὶ στοὺς Τοῦρκους τοὺς καταχτητές. Λέει τάκολούθα·—'Αλλὰ οἱ Τοῦρκοι, δὲ μαρχικώτερος τῶν βαρβάρων λαῶν, γκρεμίζει τὸ Βυζάντιο καὶ τοὺς νόμους καὶ σταίνει στὴν 'Ελλάδα τὴν 'Ασιατικὴν ἀναρχίαν καὶ ἀπὸ τοὺς Τοῦρκους κληρονομοῦμε καὶ μᾶς τὴν κοινωνικὴν ἀσυστασίαν —.....θάναι λ. χ. ἀλλιώς πολιτισμένοι οἱ Οὐγγαρέζοι ή οἱ Τσέχοι, ὅταν χωριστοῦν ἀπὸ τὴν Αὐστριακὴν κυριαρχίαν παρὰ δι' αὐτοὺς ἀμάρτιαν πούλησαν τοὺς τούρκους.

Πρὶν νὰ διαπραματευθῷ τὸ σημεῖο τοῦτο τοῦ Πολιτικοῦ Γραμμάτου τοῦ κ. Θ. πρέπει νὰ πῶ πρῶτα πὼς πέρση ἢ πρόπερση θέλησα νὰ ἐξηγήσω σὲ κάποιον ποὺ καταγίνεται στὴ φιλολογικὴ, πὼς οἱ Τοῦρκοι τῆς Τουρκίας οἱ Οσμανλῆδες δὲν εἶναι πραγματικοὶ Τοῦρκοι. Σ' αὐτὸς ἀπέκονται μ' ἔβρισε, πράμα ποὺ μ' ἔκαμεν' ἀπόρησιν γιατὶ ἔμαθα ποὺ οἱ ἐπιστήμονες δὲ βούζουν ἀλλὰ σκέφτονται καὶ μελετοῦν, πρὸ πάντων δὲν πρόκειται γιὰ κάτι ποὺ δὲν τὸ μελέτησαν. Δεύτερο νομίζω εὔκαιρο νὰ παραθέσω τὴν ἀκόλουθη σκέψη τοῦ Γεωργίου Παχυμέρην ('Εκδ. Migne σελ. 446) ποὺ ἀναφέρεται σ' ὅποιον γράφει· γιὰ ιστορικὰ ζητήματα, καὶ τόσο περισσότερο θέλω νὰ θυμίσω τὴν σκέψη τούτη ποὺ πρόκειται γιὰ ζητήματα τοῦ ἔθνους. Λέει λοιπὸν δὲ Παχυμέρης στὸ Κεφ.—Προσόμιον τοῦ ἔνυγγοφέως καὶ περὶ τῆς ἀληθείας τῶν λεγομένων—Περὶ Μιχαὴλ Παλαιολόγου «.....Ἐπειδὴ γάρ τὰ δυούδηποτε πραχθέντα ἔστι μὲν καὶ διεξέναι, οἷς δὴ καὶ λέγειν βουλομένοις ἔστιν, ἔστι δὲ καὶ ἐστὸν ςρητα, μὴ ἀνάγκης ὑπούστης, νικᾷ καὶ ἐμὲν γνώμην τὸ σιωπᾶν ἢ τὸ λέγειν ἀλλὰς ἢ ὡς ἐπράχθησαν, καὶ κρείττον δήπου τοῖς ἀκούσουσι· τὸ μὴ μανθάνειν ἀλλὰς ἢ ὡς δοντῶς ιστορία βούλεται, ως ἐκεῖθεν μὲν τῆς ἀπλῆς εἰσιχομένης ἐκείνοις ἀγνοῖς, ἢ ἡς οὐ μῶμος προστίθεται, ἐντεῖθεν τῆς διπλῆς, ως τὸ μὴ εἰδέναι συμβαίνειν τῶν εἰδέναι οἰώμενον οὐ δὴ καὶ χεῖρον οὐδέν....»

Φαίνεται πὼς ἐκείνοι ποὺ διδάξανε στὸ ἔθνος μας τὴν ιστορία του δὲν ἔλαβαν ὥπ' ὅψη τὴν σκέψη τούτη κι' ἔτσι βλέπουμε στὸ μυαλό μας, καθὼς καὶ στὸ μυαλὸ πολλῶν ποὺ σέβομει γιὰ τὴν παιδεία τους μιὰ μεγάλη σύγχιση, ἔνα χάσος. Νομίζουν πὼς οἱ Οσμανλῆδες είνε πραγματικοὶ Τοῦρκοι, ἀνακατώνουν Τοῦρκους μὲ Κούρδους καὶ 'Άραπτῆδες μὲ Μογγόλους, θρησκείες μὲ φυλὲς καὶ σ' ὅλα αὐτὰ μιὰ μπερδεψιὰ στὶς χρονολογίες. Πολὺ δύσκολο εἶναι νὰ ἐκλείψῃ τὸ χάσος καὶ ἡ σύγχιση, τόσο πιὸ δύσκολο ποὺ βλέπουμε μερικοὺς ἐπιστήμονες ποὺ ἀντὶ νὰ μελετήσουν ἐπιμένουν στὶς θεωρίες ποὺ γεννήθηκαν ἀπὸ τὶς στρεβλές παραδοσες ποὺ βασίζονται ὅχι μόνο στὴν ἀμάθειαν^(*) καὶ στὸ θρησκευτικὸ φανατισμό, ἀλλὰ στὰ

Σημ. Καὶ πὼς νὰ μὴ ὑπάρχῃ ἀμάθεια στὸ ζῆτημα τοῦτο; 'Εξήγεται σ' ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα τῆς 'Αθηνῶν καὶ ὅχι μόνο δὲ βρῆκαν ἡγοράσια κανένα βιβλίο τῆς Βυζαντινῆς ἐποχῆς ἀλλὰ οἱ βιβλιοπωλεῖς δὲν ἤξεραν οὕτω τὰ διόματα τῶν συγγράφεων ἐκείνων καὶ ἀποροῦσαν τὰ νὰ τοὺς ζητοῦσσα συγγράμματα τῆς κινέζικης φιλολογίας· καὶ μάλιστα ἔνας εἰρηνοδίκης ποὺ παρεβρισκόταν δὲν ἀκούσει πῶ πῶ τὰ βιβλία αὐτὰ βρίσκονται στὴν Πατρολογία, ἀπάντησε πὼς κι' αὐτὸς ποὺ καταγίνεται μὲ τὴ φιλοτία δὲν ἔρει αὐτὴν τὴν Παντρελογία = Φυνταζῆτε ἀμάθεια νὰ λέηται τὴν Πατρολογία παντρελογία!!!

συμφέροντα ἀτόμων καὶ ἔθνων. 'Ἄς δοῦμε τώρα τί λέει ἡ ιστορία καὶ πρῶτα ἡ ἰθνολογία. 'Η ἰθνολογία λέει πὼς οἱ πραγματικοὶ Τοῦρκοι ὅχι μόνο δὲν εἶναι διαφορικώτερος τῶν βαρβάρων λαῶν, ἀλλὰ εἶναι πειθαρχικώτερος ἀπὸ πολλοὺς ἄλλους βαρβάρους καὶ πολιτισμένους (βλέπε Rubruquis Lazare de Phargr κλπ.) αὐτὸς λένε οἱ χρονογράφοι ποὺ ἔγραψαν τὴν εἰσδρομὴν τῶν Τοῦρκων τὸ 1241-1242 στὴν Εύρωπη, ὅταν σ' εἶη μόνο μῆνες κατασύντριψαν τὸ στρατούς Ρουσίας, Πολωνίας, Σιλεσίας, Γερμανίας καὶ Οὐγγαρίας. Οἱ λαοὶ ποὺ ἀποτελοῦσσαν τὴν φυλὴ τῶν Τοῦρκων σ' ἐποχὴν ποὺ μὲ μόνη περιουσία τ' ἀλλογά τους καὶ τὰ ὅπλα τους, κυριαρχοῦσσαν στὶς στέπες τῆς 'Ασσας, μὲ τὴν ἴδια λέξην ἐκφράζουν τὶς δύο ἔννοιες πολιτισμὸς κι' ὑπακοής. Πολιτισμὸς λένε οἱ Τοῦρκοι, τοὺς δποίους δὲν πρέπει νὰ συγχέουμε μὲ τοὺς 'Οσμανλῆδες, εἶναι ὑπακοή στὸ —Γιασάκ— (Yassak) δηλαδὴ στὸν κανονισμό. Οἱ λαοὶ ποὺ καταχτήθηκαν ἀπὸ τοὺς πραγματικοὺς Τοῦρκους σύμφωνα μὲ δσα οἱ ιστορικοὶ καὶ χρονογράφοι τῆς ἐποχῆς λένε (βλέπε Gvirkas) δὲ φοβοῦνται τὶς ὁρέξεις καὶ τὶς ἀπάιτησες τοῦ κυριαρχοῦ τυράννου οὗτε καὶ τὴν 'Ασιατικὴν ἀναρχίαν (ἀνάπαρχην οὗτε καὶ τὴν κοινωνικὴν ἀσυστασίαν, ἀλλὰ τὴν ὑπερβολικὴν τάξην). 'Ολοι αὐτοὶ ποὺ τοὺς θαρροῦμε βαρβάρους εἴταιν καὶ εἶναι πειθαρχικώτατοι. Πειθαρχία βλέπουμε στοὺς Φιλανδούς ποὺ βαστοῦνται τὰξην σήμερα ποὺ στὴ Ρουσία βλέπουμε τόσην ἀταξίαν καὶ ἀναρχίαν. Πειθαρχία βλέπουμε στοὺς Κοζάκους ἢ Καζάκους, ποὺ σ' ὅλο τὸ ρούσικο στρατὸ μόνοι δὲν ἐπαναστάτωσαν ἀλλὰ ἐμειναν πιστοὶ στὴν κυβέρνηση καὶ στὸ Τσάρο. Πειθαρχία δείχνουν οἱ Οὐγγαρέζοι. Πειθαρχία ἐπὶ τέλους δείχνουν καὶ οἱ Βούλγαροι ποὺ βαστοῦνται ἀκόμα τὰ αἰμοδόρα ἐντικτα τῆς φυλῆς τους. Φιλανδοί, Κοζάκοι, Οὐγγαρέζοι καὶ Βούλγαροι εἶναι Τοῦρκοι πραγματικοὶ, Τοῦρκοι τῆς φυλῆς ἐκείνης ποὺ κατέστρεψε τὰ μέρη ποὺ κατάχτησε. 'Ηρθε δὲ Τζεγγίς Χάν στὴν Εύρωπη γιὰ νὰ ὑποτάξῃ καὶ ἐπανασφέρῃ στὴν μάντρα τοὺς Τοῦρκους, ἐκείνους ποὺ πρὸ αἰώνων είχαν φύγει ἀπὸ τὶς στέπες τῆς 'Ασσας καὶ είχαν ἀποκατασταθῆ στὴν Εύρωπη. Αὐτοὶ οἱ Τοῦρκοι ποὺ ὑπόταξαν οἱ στρατηγοὶ τοῦ Τζεγγίς Χάν εἶναι οἱ Βούλγαροι, οἱ Κιπτοάκει, οἱ Κουμάνοι, οἱ Οὐγγαρέζοι, οἱ Κοζάκοι καὶ ἄλλοι τούρκικοι λαοί ποὺ κατοικοῦν στὴν Ρουσία ως τὴν Τούλα καὶ παραπάνου, ἐνῷ γιὰ τοὺς 'Οσμανλῆδες ἢ Τοῦρκους τῆς Τουρκίας, ποὺ καθὼς θὲ δοῦμε δὲν εἶναι πραγματικοὶ Τοῦρκοι, κανένας λόγος δὲ γίνεται. Τὰ στρατέματα τοῦ μεγάλου καὶ ἀκαταμαχήτου στρατηλάτη ἐφτασαν καὶ στὴ Βούλγαρια ἀφοῦ πρῶτα κατάχτησαν τὴν Οὐγγαρία καὶ τὴ Ρουσία. Στὴ Βούλγαρια δὲ φράγκος αὐτοκράτορας Βελδουΐνος ἔκοψε λίγο τὸ μπράτσο του δσο γιὰ νὰ βγῆ λίγο αἴμα ποὺ τὸ ἀνακάτωσε μὲ τὸ αἷμα τοῦ Τοῦρκου στρατηγοῦ γιὰ νὰ ποιησῇ καὶ οἱ δύο του κι' ἔτσι ορκίστηκαν φιλας γιὰ δὲν τὴ ζωή τους (1241). (Alberici Chronicon καὶ Joinville).

'Η ἰθνολογία λέει κιόλας πὼς οἱ Τοῦρκοι δὲν ἔχουν κανένα αἰστημα θρησκείας γιὰ αὐτὸς οἱ Τοῦρκοι τῆς Τουρκίας οἱ Οσμανλῆδες λένε γιὰ τοὺς ἀληθινούς Τοῦρκους Turgeman Zaif ul iman δηλαδὴ Τοῦρκος ἀδύνατος στὴ θρησκεία. Μεταξὺ τῶν στρατηγῶν τοῦ Τζεγγίς Χάν δὲ Κιτ-Μπουιά, ποὺ σκότωσαν στὴ μάχη κοντά στὶς Πηγὲς τοῦ Γολιάθ, (1206) είταιν χριστιανὸς ὁρθόδοξος, ἀλλοὶ στρατηγοὶ καθὼς καὶ πολλοὶ στρατιώτες είταιν ἐπίσης χριστιανοὶ, η Βουδιστές η Μουσουλμάνοι. Δὲ βλέπουμε

τούτη τὴν Ἑλλειψὴ θρησκευτικοῦ αἰστημάτου στοὺς Κοζάκους, στοὺς Οὐγγαρέζους, καὶ ἴδιως στοὺς Βούλγαρους; Ποιός δὲν ξέρει πὼς στὴν Οὐγγαρία ἐχρεάστηκε νὰ κάμουν ἴδιαίτερο νόμο γιὰ τοὺς γάμους, γιατὶ οἱ Οὐγγαρέζοι γιὰ ν' ἀφήσουν τὴ γυναίκα τους ἀλλάζειν θρησκεία καὶ ἔγενόνταν γιὰ αὐτὸς τὸ σκοπὸ καθολικοὶ, προτεστάντες ἢ καὶ Εβραϊοι; Χωρὶς νὰ θυμηθοῦμε τὸ ζῆτημα τοῦ σχισμάτου ποὺ ἔγινε ἐπὶ Φωτίου τὸ 858 καὶ ποὺ μεταξὺ τῶν ἀλλων αἰτίων είχε καὶ τὴν ἀλλαγὴν τὴν θρησκευτικὴν τῶν Βούλγαρων, εἶναι ἀνάγκη νὰ μιλήσω καὶ γιὰ τὸ σημερινό τους θρησκευτικὸ κιστημα ποὺ πότε προτείνουν νὰ γίνουν προτεστάντες καὶ πότε καθολικοὶ;

'Η ἰθνολογία λέει ἀκόμα καὶ γιὰ τὴ φυσιογνωμα τῆς τούρκικης φυλῆς. Οἱ κάτοικοι τῆς Πόλης ἀναγνωρίζουν τοὺς Κουμάνους, τοὺς Ταρτάρους, τοὺς Κιπτοάκες καὶ τοὺς μουσουλμάνους Βούλγαρους (μουχατζέντες) καθὼς κι' ἄλλους Τοῦρκους ποὺ περνοῦν ἀπὸ τὴν Πόλη γιὰ νὰ πάνε στὴ Μέκα, ἀπὸ τοὺς Οσμανλῆδες ποὺ ἔχουν διάλογο 'Ινδοευρωπαϊκή φυσιογνωμία. Μὲς λέει δὲ κ. Θ. στὸ Πόλιτικὸ γράμμα πὼς οἱ Τοῦρκοι (οἱ καταχτητές τῆς Πόλης βίστια) εἶναι ἀναρχικώτερος τῶν βαρβάρων λαῶν. 'Αλλ' ἡ ἰθνολογία μᾶς λέει οἱ Τοῦρκοι εἶναι πειθαρχικώτατοι. 'Αρα οἱ Τοῦρκοι τῆς Πόλης δὲν είναι Τοῦρκοι.

Τώρα δὲ ἔρθουμε στὸ ιστορικὸ μέρος τοῦ ζητήματος. Καὶ κατὰ πρῶτον νομίζω πὼς δὲν πρέπει νὰ κάνουμε σύγχιση μεταξὺ τῶν Τοῦρκων ποὺ ἀναφέρεται δὲ Στράβωνας, τὸ Οἰνικὸν ἔθνος — ώς δὲ τὰς τῶν αὐτοκρατόρων πράξεις συγγεγραφές Θεοφύλακτος δὲ Σιμοκαπάτης λέγει (Θεοδώρου Γαζῆ), καὶ τῶν Οσμανλῆδων ποὺ κατοικοῦν σήμερα στὴν Τουρκία.

'Η ιστορία ως μόνη εἰσβολὴ Τοῦρκων στὸ Βυζαντινό κράτος ἀναφέρει τὴν εἰσβολὴ τῶν Βούλγαρων ποὺ ἔγκαταστήθησαν στὶς Παρχεδονάδες χωρεῖς. 'Αναφέρει ἡ ιστορία — τὴν χαλαστρα — ἢ τὴν κατάχτηση τῆς Πόλης ἢ τὴν κατάλυση τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας — κι' ὁ ἔλληνικὸς λαὸς, οἱ Ρωμαῖοι δηλαδὴ λένε, καὶ ξαναλένε πὼς τὸ Τζεγγίκοντας διάταξην ποὺ ἔκαμε δὲ τὸ Τεμύρ στὸ στρατό του τὴν παραμο

πώς. "Ενα μέρος της τούρκικης φυλῆς τῶν Καγγάλι δυσαρεστήθηκε μὲ τοὺς ἄλλους Τούρκους διαιρέουσς τους στὴν ἀρχὴν τοῦ δεκάτου τρίτου αἰώνα. Ἀποσπάστηκε, ξεχωρίστηκε ἀπὸ τὴν φυλὴν καὶ, ἀποκαταστάθηκε στὴ Μικρὰ Ἀσία τὸ 1218.

Τὰ πόσπασμα τοῦτα ἀποτελοῦνταν ἀπὸ λίγες ἐκατοντάδες (Οούλοι ἢ Μπεῖοι γιούζ, μεγάλη ἐκατοντάδα, Ὁρτά γιούζ μεσαία ἐκατοντάδα καὶ Κουτσούκι γιούζ μικρὴ ἐκατοντάδα) καὶ ἐσχημάτιζαν στρατιωτικὲς ἀποικίες. Κατὰ τὴν ἴστορία ποὺ διδάσκουν στὰ τούρκικα σκολεῖα τῆς Πόλης τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο τῶν Σελτζουκίδων ἀποτελοῦνταν ἀπὸ ἑξακόσιες ἄντρες. Καὶ ἵσως θέλουν νὰ τοὺς παραστήσουν περισσότερους ἀπὸ ὅτι εἴτανε. Ἀλλὰ ἀς ποῦμε μεῖς πώς εἴτανε χιλιοῦ ἢ καὶ δέκα χιλιάδες. Πῶς τοῦτοι οἱ 600 ἢ 1000 ἢ καὶ 10,000 ἔγιναν σὲ τόσο λίγον καιρὸν; τόσα ἐκατομμύρια, θὰ τὸ δοῦμε κατόπιν. Πρέπει νὰ ποῦμε πώς δοὺς ἀποτελοῦνταν τὸ ἀπόσπασμα κεῖνο ὅχι μόνο εἴτανε σωστὰ παλληκάρια ἄλλα, ὡς πραγματικοὶ Τούρκοι, πειθαρχικώτατοι καὶ ταύτιζαν τὴν ἔννοια τοῦ πολιτισμοῦ μὲ τῆς ὑπακοῆς. Εἶχανε περιπλέον τὴν ὑπηρηφάνεια τῆς ἑθνικότητάς τους, τοῦ ἑθνικοῦ χαρακτήρα καὶ τῆς γλώσσας τους· δὲν εἶχαν ἀπεναντίας κανένα φανατισμό, καμίαν ὑπερηφάνεια γιὰ τὴν θρησκεία τους ποὺ τὴν ἀλλάζει 4 φορὲς πρὶν ἀποκατασταθοῦντας στὴ Μικρὰ Ἀσία. Είταν χαμανιστὲς, βουδιστὲς, χριστιανοὶ καὶ μουσουλμάνοι. Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἔμειναν χριστιανοὶ καθὼς καὶ δὲ Σουλτάνη Ἀζατὴν ποὺ ἐστάθηκε ἀφορμὴ δι Μιχαήλ Παλαιολόγος νὰ καθαιρέσῃ τὸν Πατριάρχη Ἀρσένιο· βλέπε Γεωργίου Παχυμέρη ἔκδ. Migne σελ. 703). Εἶχανε λοιπὸν οἱ ἀπάγου κάτου ἑξακόσιοι Σελτζουκίδες ἀποκαταστάθηκαν τὸ 1218 στὴ Μικρὰ Ἀσία ἑθνικὸ χαρακτήρα δυνατό, εἶχανε καθὼς εἴπαμε ὑπερηφάνεια τῆς γλώσσας τους, τάξη καὶ, ὑπακοὴ στὸ νόμο στὸ γιασάκι καὶ παλληκαριά. Οἱ Ρωμαῖοι κάτοικοι τῶν μερῶν ἐκείνων καθὼς δυστυχῶς καὶ δὲν τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους βρισκόνταν σὲ δὲν διέλοντα διαιφορετικὴ κατάσταση. Μὴ λησμονοῦμε, γιὰ νὰ ἑτηγήσουμε τὴν κατάσταση τούτη, πώς εἶχαν καταστραφῆ θρησκευτικῶς, ἑθνικῶς, θήθικῶς, ὑλικῶς καὶ σωματικῶς ἀπὸ τοὺς φράγκους ποὺ μὲ προδοσία κατάχτησαν τὴν Πόλη τὸ 1204. Ἀλλὰ καὶ πώς μποροῦσε νὰ τανε ἀλλοιῶς; Οἱ φράγκοι ἐχόρευαν μὲ τὶς πόρνες ἀπάνου στὴν Ἀγία Τράπεζα τῆς Ἀγίας Σοφίας. Οἱ φράγκοι ἐκλεψαν δὲν τὰ θρησκευτικὰ κειμήλια, οἱ φράγκοι ἀτίμασαν τὶς γυναῖκες τῶν δυστυχῶν κατοίκων, κατάκλεψαν τὴν περιουσία τοῦ κράτους καὶ τῶν κατοίκων, οἱ φράγκοι ἐκάψαν τὶς συνοικίες, τὶς βιβλιοθήκες καὶ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ, καθὼς λέει δὲ κόσμος, τοὺς ἀλλάζει τὴν πίστην.

Πρέπει νὰ λάθουμε ὑπὸ σύνη πώς εἴτανε ἥδη ἑξαγελημένοι ἀπὸ τὶς εἰσβολὲς τῶν Ἀράπηδων ποὺ ἀρχισαν ἀπὸ τὸν 7ο αἰώνα. Βοέθηκαν λοιπὸν τοῦτοι ἀπροστάτευτοι μὲ θρησκευτικὸ φανατισμὸ ποὺ ἑξάφτηκε μὲ τὴν θαρβαρότητα καὶ ἀπανθρωπία τῶν φράγκων, ποὺ μὲ τὴν περιφρόνηση τοῦ καταχτητὴ πρὸς τὸν καταχτημένον τοὺς κατάστρεψε τὸν ἑθνικὸ χαρακτήρα. Τέλος πάντων οἱ ταλαιπωροὶ βυζαντινοὶ βρίθηκαν σὲ μία τέτοια ψυχολογικὴ κατάσταση ποὺ θαρροῦσαν πώς βρῆκαν τὸ Θεό ποὺ θὰ τοὺς ὑπερασπίζεται στοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, τοὺς Οσμανλῆδες ποὺ εἶχανε τὴν ἀρετὴν νὰ εἴναι πειθαρχικοὶ καὶ νὰ πειθοῦνται στοὺς νόμους. Τοῦτοι οἱ ἔτσι κατατημένοι Ρωμαῖοι ἐπροσκολλήθησαν στοὺς Τούρκους καὶ κατὰ φυσικὴ συνέπεια σὰ διαιφαρμένοι ποὺ εἴτανε εὐχαριστιούνταν νὰ λέγονται καὶ τοῦτοι Τούρκοι, ἀφοῦ πρῶτα ἐξ ἀνάγκης μαθαίνανταν τὰ τούρκικα γιατὶ οἱ Τούρκοι μὲ τὴν ἑθνικὴ τους ὑπερηφ-

νεια δὲν θέλειαν νὰ μιλήσουν ἄλλη γλώσσα. Δὲν πρέπει ν' ἀποροῦμε καὶ πολὺ βλέποντας πόσο ἀλλαζαν ἐθνισμὸ καὶ αὔξαναν ἐτοὺς τὸν ἀριθμὸ τῶν Οσμανλῆδων οἱ υπήκοοι τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους. Δὲν βλέπουμε σήμερα μέσα στὴν Ἀθήνα καὶ δυστυχῶς καὶ στὶς ἐπαρχίες καὶ στὴν Πόλη Ἑλληνες ποὺ δὲν ἐπρεπε γάντιας διεφθαρμένοι διότι δὲν ἔπαθαν δὲ τι ἐπαθαν οἱ ρωμαῖοι τὸ 1204 νὰ κομπορημονοῦν πὼς εἶναι φραντζέζοι ἢ ἐγγλέζοι; "Ἄς τ' ἀφήσουμε αὐτὰ καὶ ἂς ἐρθουμε στὴν ἴστορία. Πῶς μποροῦσαν οἱ 600 Σελτζουκίδες νὰ γίνουν σὲ τόσο λίγον καιρὸν, ξαναρωτάω, τόσα ἐκατομμύρια; Γενήκανε τόσα ἐκατομμύρια μὲ τὸ νὰ προσέρθουν σ' αὐτοὺς οἱ δυστυχισμένοι Ρωμαῖοι γιὰ ν' ἀποφύγουν νὰ γίνουν ἐρμαῖα τῶν φράγκων ἢ καὶ τῆς φιλοδοξίας τῶν αὐτοκρατόρων. "Η λέτε νάγινε κανένα θαῦμα καὶ οἱ Σελτζουκίδες αὐτοὶ νάγιναν τόσοι Δευκαλίωνες ποὺ ἔριχναν πέτρες πίσω τους καὶ ἀπὸ κάθε πέτρα ἔβγανε κι' ἔνας Τούρκος; Η ἴστορία ἀναφέρει πολλὰ θαύματα ἀλλὰ δὲν δέν τὸ ἀναφέρει. Τὸ ἔδιο βλέπουμε σήμερα τοὺς φραγκοτηνανούς, τοὺς φραγκοναζίωτες ἢ φραγκοσυριανούς ποὺ πάνε στὴν Πόλη καὶ ἀφένταν τὸν ἀριθμὸ τῶν Ἰταλῶν μὲ μόνο λόγο ποὺ κείνοι εἴναι καθολικοί. Τὸ ἔδιο βλέπουμε σήμερα τοὺς φραγκοτηνανούς, τοὺς φραγκοναζίωτες ἢ φραγκοσυριανούς ποὺ πάνε στὴν Πόλη καὶ ἀφένταν τὸν ἀνατροφὴν διεγέρουν τ' ἀναμεταξύ μας πάθη, σκάφτουν περισσότερο τὸν τάφο ποὺ μᾶς χωρίζει καὶ κάνουν ἔκεινο ποὺ ἔλεγε δὲ Ἀστί μπένης, δὲ στερος Τούρκος πρέσβης, πρῶτα ἀπὸ τὸν πόλεμο τοῦ 97, ἀνοίγουν δηλαδὴ τὰ κοχλιδότεσφλα τοῦ στρειδοῦ καὶ τρῶνε τὸ στρεῖδι ποὺ εἴναι μέσα.

"Ἀποδείχνεται μὲ ίστορικὰ γεγονότα πὼς δὲν γιρέμισαν τὸ Βυζαντιοῦ οἱ Τούρκοι ἄλλα οἱ φράγκοι ποὺ τὶς καταστροφές τους δὲν ἔφερουν ἢ δὲ θέλουμε νὰ ἔφερουμε ἑκατίνιες τῆς φραγκολεβαντίνης ἀνατροφῆς μας. Οἱ φράγκοι γκρέμισαν τοὺς νόμους κι ἔστησαν τὴν κοινωνικὴ δουπεασία, οἱ φράγκοι καταστρέψαν τὸ χαρακτήρα, κι' ἔκαμαν νὰ μὴ γνωρίζῃ δὲ σκύλος τὸν ἀρένην του. "Άλλωστε ἀν δὲν εἴτανε οἱ φράγκοι ποὺ γκρέμισαν καὶ διαμελίσαν τὸ Βυζαντιοῦ, πῶς θὰ μποροῦσαν οἱ ἑξακόσιοι ἢ καὶ δέκα χιλιάδες Τούρκοι τῆς στρατιωτικῆς ἀποικίας τῶν Σελτζουκίδων νὰ γίνουν ποὺ δυνατοὶ ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα τῶν Ρωμαίων; Πῶς θὰ μποροῦσαν νὰ μᾶς πάρουν τὸ μὲ μοσφέγγαρο; Μὲ τὴν καταχτηση τῶν φράγκων κατάπεσαν τόσο πολὺ ηθικῶς οἱ Ρωμαῖοι ώστε δὲν μπῆκαν οἱ Τούρκοι τῆς στρατιωτικῆς ἀποικίας τῶν Βυζαντίνων ποὺ δένταν πάντας τὸν Δοῦνα. ποὺ πειργάφει τὸν ἐμφύλιο πόλεμο μεταξὺ τοῦ Καντακουζηνοῦ καὶ τοῦ Ίωάννου!.....—"Ηράκτο δὲν κατατρέχειν καὶ αὐτὸς (Καντακουζηνὸς) καὶ λεηλατεῖν καὶ φεύγειν πάσας τὰς πόλεις τῆς Θράκης ἀχρις αὐτῆς Σηλυμοβρίας. Οἱ δὲ τῆς πόλεως ἐννοήσαντες τὸ γεγονός παρὰ τοῦ Ὄμούρ τὸ πέρυσιν χειμῶνα καὶ σκοπούντες δὲ τούτων δὲ Καντακουζηνὸς μετεπέμψατο καὶ αὐτὸς εἴναι αἴτιος τῆς ἐνδημίας τοῦ Ὄμούρ οὐκ εἰδότες δὲ τούτοκλητος ἐλήλυθε ἢ δὲ τούτοκλητος αὐτοῖς εἴδητος τὴν ἀντιστρόφως τὰ νήματα κακὴ τύχη τῶν Ρωμαίων προύξαντες αὐτὸν τοῦ ἐλθεῖν καὶ καταπατῆσαι χώματα εὐθαλῆ ρωμαίων γῆς... βουλὴν βουλεύονται πονηρῶν καὶ κατὰ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν ὄργην καὶ μήνιν θεῆλατον προξενοῦσι τὴν Δεσποινή "Ἄννη τῷ μητρὶ τοῦ βασιλέως Ἰωάννου ἔτι μείρακος τοῦ στεῖλαι πρέσβεις εἰς τὸν ἡγεμόνα τῆς Βιθυνίας καὶ Φυνίας ἔτι δὲ καὶ Παρλαγονίας, τὸν δὲ λόγος φθάσας ἐδήλωσεν τὸν Ὄρχαν τοῦ αἰτήσαι ἀφρωγὴν καὶ βοήθειαν, ὡς ἔνα καταπολεμίσῃ τῷ Καντακουζηνῷ ἀποστάτη ὃντι τῆς βασιλείας, συνθερένη δαῦναι αὐτῷ ποσότητα χεισίου πολλοῦ καὶ οὓς ἀγδραποδίζουσιν οἱ Τούρκοι Ρωμαῖοις ὑπηκόοις τοῦ Καντακουζηνοῦ ἔχωσι ἀδειαν πωλεῖν καὶ πιπράσκειν ἐνθα διεύλουνται..... (Δοῦκα ίστ. Βυζαντ. Κεφ. 8 Παρ. 15). 'Ἄπ' αὐτὰ βλέπουμε πόσο διεφθαρμένος εἴτανε δὲ Καντακουζηνὸς καθὼς καὶ οἱ σύγχρονοι τοῦ δολού ποὺ γιὰ νὰ καταλάβῃ τὴν ἑζούσια προσκαλούσαν τοὺς Τούρκους στοὺς δοπούους δέδιναν τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς πουλοῦν ἢ νὰ τοὺς περνοῦν στὴν Ἀσία ἀπὸ τὸ Σκούταρι καὶ νὰ τοὺς κάγουν δὲ τι θέλουν.

Εἶπαμε πρωτητερα πὼς ἡ καταχτηση τῶν φράγκων τοῦ 1204 διεφθειρε τὸ ρωμαῖο κι' ἔτσι δὲ Καντακουζηνὸς γιὰ νὰ ικανοποιήσῃ τὸ ἀτομικό του συμφέροντος τὴν θυγατέρα του ποὺ ἔδωσε στὸν Ὄρχαν γιὰ νὰ λάθῃ ἀπὸ αὐτὸν βοήθεια. 'Εξαιτίας τῆς διαφθορᾶς εἴτανε ἔνας ἀδιάκοπος πόλεμος ἀπὸ τὸν δοπούο τὸ πόσφερε δ δυστυχισμένος λαός. 'Ιδού πῶς τὸν περιγράφει δ δοῦκας — Καὶ ἦν θέαμα ἀλειφύρων. Τίνες οἱ αἰχμαλωτίσοντες; Ρωμαῖοι. Τίνες

— Οσο γιὰ τοὺς Τούρκους καὶ Ούγγαρεζους, βέβαια

